

1

het gesprek

GROW

Goal

Reality

Options

Wrap-up

Door het gebruik van GROW in het coachgesprek richt je als eerste aandacht op het te behalen doel (GOAL). Stel dit doel centraal in het gesprek. Het meest van betekenis zijn doelen die de leerling zichzelf stelt. Bespreek met de leerling vanuit de huidige situatie (REALITY) welke opties (OPTIONS) er zijn om dat doel te behalen. Inventariseer met de leerling de verschillende opties en laat voor- en nadelen van de verschillende opties benoemen. Vervolgens vraag je de leerling naar zijn motivatie voor de verschillende opties om uiteindelijk voor een optie te kiezen en die uit te werken in een concreet plan (WRAP-UP). (Gebruik hiervoor bijvoorbeeld het hulpmiddel ODAT, zie kaart 2.)

5

MINUTEN
DIDACTISCH COACHEN

2

het gesprek

ODAT

Onderwerp**D**oel**A**anpak**T**ijd

ODAT gebruik je om het gesprek voor te bereiden en om het samen te vatten. Het is een hulpmiddel om structuur aan het coachgesprek te geven. Het is belangrijk te bepalen wat het ONDERWERP van het gesprek is en waar het gesprek toe moet leiden, het DOEL. In het gesprek is het van belang om het doel te omschrijven in waarneembaar gedrag. De coach laat de coachee in het gesprek een AANPAK opstellen en helpt daar desnoods bij. Bij die aanpak hoort ook een afspraak over TIJD: wanneer is het doel behaald en wanneer komen we daarop terug?

3

het gesprek

LSD

Luisteren**Samenvatten****Doorvragen**

Je begint het coachgesprek door vooral te **LUISTEREN** naar de leerling. Let op dat je als coach het gehoorde **SAMENVAT** en teruggeeft aan de leerling. Pas in de laatste fase ga je **DOORVRAGEN** op het verhaal van de leerling. De LSD-cyclus start dan met een herhaling van het antwoord van de leerling: 'Dus je zegt dat ...' Of: 'Dus als ik het goed begrijp, zeg je dat ...' Bij het luisteren let je als coach op de informatie tussen de regels door en vraag je door op bepaalde woorden die geur en kleur aan het verhaal geven. Door door te vragen kun je de leerling in laten zoomen op een klein detail van het verhaal om tot de kern van het gevoel en het handelen van de leerling door te dringen.

Luisteren: uit laten praten, verplaats je in de ander, aanmoedigen.

Samenvatten: in je eigen woorden herhalen, nagaan of de interpretatie klopt.

Doorvragen: doorvragen op geur en kleur, open vragen stellen, verheldering vragen.

4

het gesprek

Ezelsbruggetjes

Laat OMA thuis	Oordeel, mening, aanname
Wees een OEN	Open, eerlijk en neutraal
Smeer met NIVEA	Niet invullen voor een ander
Maak je DIK	Denk in kwaliteiten
Neem ANNA mee	Altijd navragen, niet aannemen
Zeg AMEN	Afspraken maken en nakomen

Bovenstaande ezelsbruggetjes helpen je om een open gesprek met de leerling te voeren en de leerling te verleiden tot een open houding.

5

MINUTEN
DIDACTISCH COACHEN

5

het gesprek

AB³C

- Aandacht
- Bevragen
- Benoemen
- Beweren
- Checken

Het coachen start met AANDACHT voor elkaar; zonder relatie ontstaat geen werkelijk contact en vice versa. In het gesprek BEVRAAG je de leerling. Naast het stellen van vragen kun je in het coachgesprek ook aanwijzingen geven: BEWERINGEN van feiten waarmee je de leerling op weg helpt. ('Het helpt je als je je woordjes elke dag even leert.') Je geeft de leerling feedback door te BENOEMEN wat je als coach hebt waargenomen. ('Hoor ik je zeggen dat ...?') Bij benoemen is het van belang om te CHECKEN bij de leerling of het wel klopt wat je als coach teruggeeft. Dit checken kan impliciet door te kijken naar de reactie van de leerling of expliciet door vragen te stellen over jouw observatie.

(Voerman & Faber, 2016)

5

MINUTEN
DIDACTISCH COACHEN

Categorie 1-vragen

Drie categorieën vragen:

1. *gesloten vragen*
2. *vragen over redeneringen ten aanzien van inhoud, strategie of modus*
3. *vragen over het reguleren van het eigen leren en de eigen modus*

CATEGORIE 1-VRAGEN zijn vragen die beantwoord kunnen worden met ja of nee of vragen die slechts één juist antwoord hebben. Als een categorie 1-vraag open is, gaat de vraag slechts over feiten van het geleerde. ("Welke zes vestingen maakten deel uit van de Nieuwe Hollandse Waterlinie?") Categorie 1-vragen kunnen ook over regels gaan.

Categorie 1-vragen kun je inzetten om het gesprek te starten en veiligheid te bieden. Vooral jongere leerlingen vinden het lastig om een gesprek te voeren en vinden veiligheid extra belangrijk. Probeer wel vanuit de categorie 1-vragen langzaam door te gaan met meer open vragen uit categorie 2 en 3.

(Voerman & Faber, 2016)

het gesprek

Categorie 2-vragen

Drie categorieën vragen:

1. gesloten vragen
2. vragen over redeneringen ten aanzien van inhoud, strategie of modus
3. vragen over het reguleren van het eigen leren en de eigen modus

CATEGORIE 2-VRAGEN gaan over redeneringen tot de INHOUD ('Hoe komt het dat Amsterdam kon uitgroeien tot zo'n belangrijke havenstad?'), de STRATEGIE ('Wat is je eerstvolgende stap in het maken van dit werkstuk?') of de MODUS van de leerling ('Wat is je gevoel over deze opdracht?').

Met categorie 2-vragen daag je leerlingen uit om na te denken over de leerstof en hun eigen houding en aanpak. Durf de leerling voldoende tijd te geven om over een antwoord na te denken; laat gerust stiltes vallen. Luister aandachtig naar 'haakjes' (opvallende woorden) in het antwoord waar je op door kunt vragen.

(Voerman & Faber, 2016)

Categorie 3-vragen

8

het gesprek

Drie categorieën vragen:

1. gesloten vragen
2. vragen over redeneringen ten aanzien van inhoud, strategie of modus
3. vragen over het reguleren van het eigen leren en de eigen modus

CATEGORIE 3-VRAGEN gaan over het zelf reguleren van de leerling: ze vragen naar metacognitie ('Hoe kijk je terug op je aanpak tot nu toe van dit werkstuk?') en metamodus ('Je ziet ertegenop om dit te doen; hoe ga je nu aan de slag?'). Categorie 3-vragen dagen de leerling uit om de modus ten opzichte van de opdrachten te vertalen naar de aanpak van de taak.

Categorie 3-vragen kunnen op drie momenten worden gesteld:

- voorafgaand aan het werk;
- tijdens het werk;
- na afloop van het werk.

Categorie 3-vragen stel je pas nadat je meerdere gesprekken met een leerling hebt gevoerd en als de leerling gewend is aan jouw coachende rol. Met categorie 3-vragen doe je een beroep op het zelfregulerend vermogen van de leerling. Daarmee is het nog meer van belang dat je niets invult voor de leerling. In deze fase van het gesprek is het goed om de leerling te laten reflecteren op het vermogen tot zelfregulatie.

(Voerman & Faber, 2016)